

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖЕНО
Факультет гуманітарно-педагогічний
18 червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**
Психодіагностика

Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика та інформація»
Спеціальність С4 «Психологія»
Освітня програма «Психологія» (ОС «Бакалавр»)
Факультет гуманітарно-педагогічний
Розробник: кандидат психологічних наук,
доцент кафедри психології Лариса АФАНАСЕНКО

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни Психодіагностика

Психодіагностика - це галузь психології, яка вивчає теорію і практику визначення психологічного діагнозу людини або групи людей. Її метою є збір, аналіз та інтерпретація психологічних даних для встановлення психологічних характеристик індивіда, його здібностей, поведінки та інших психічних особливостей.

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, ступінь вищої освіти		
Освітній ступінь	<i>(бакалавр)</i>	
Спеціальність:	<i>С4 Психологія</i>	
Освітня програма	<i>Психологія</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	210	
Кількість кредитів ECTS	7	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	2	2
Семестр	3	3
Лекційні заняття	30 год.	12 год
Практичні, семінарські заняття	60 год.	12 год
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	120 год	156 год
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	6	6

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Психодіагностика» є формування у майбутніх психологів діагностичної культури і забезпеченні їх теоретичної та практичної готовності до самостійного проведення психологічної діагностики щодо різноманітних феноменів психіки та у різних сферах суспільної практики; опанування студентами психодіагностикою як наукою і як практичною діяльністю, формування у майбутніх психологів готовності до самостійної кваліфікованої організації та реалізації психодіагностичної практики у різних сферах суспільного життя.

Перелік освітніх компонентів, які передують вивчення навчальної дисципліни: Історія психології, Загальна психологія, Вікова та педагогічна психологія, Соціальна психологія, Експериментальна психологія та основи науковопсихологічних досліджень, Математичні методи у психології.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): здатність вирізняти та аналізувати методичні основи психодіагностики; нормативні й психометричні вимоги до психодіагностичних методик.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності психолога в різних сферах практики;

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

ЗК4. Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями у тому числі в полікультурному просторі;

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним, критично сприймати інформацію, оцінювати хід та результати власної професійної діяльності; ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення у ситуаціях власної професійної діяльності;

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) у професійній сфері;

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії як у повсякденному, так і професійному житті;

ЗК9. Здатність працювати в команді, уміння організувати роботу команди;

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології;

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ;

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків людини на різних вікових етапах її розвитку, а також різних груп (у тому числі в контексті організації заходів раннього втручання);

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел, у тому числі іншомовних;

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій;

СК6. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження;

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати отримані в ході психодіагностичних та експериментальних досліджень результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації;

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту;

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики;

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища в нормі та патології, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання;

ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ, можливості їх коригування у контексті професійних завдань;

ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. іноземних та з використанням інформаційнокомунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань;

ПРН 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел (як україномовних, так і іншомовних);

ПРН 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги;

ПРН 6. Формулювати мету, завдання дослідження, обирати його об'єкт і предмет, складати програму дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження;

ПРН 7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки;

ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника;

ПРН 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості;

ПРН 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку;

ПРН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога;

ПРН 18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л.	пр.	лаб	інд.	ср.		л.	пр.	ла б.	інд.	ср.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль I. Теоретичні основи психодіагностики.												
Тема 1.1 Вступ до психодіагностики. Історія та витоки виникнення психодіагностики	12	2	4			9	14		2			12
Тема 1.2. Психодіагностика в системі психологічних знань. Особливості практичного впровадження	12	2	4			9	14	2				12
Тема 1.3. Методи психодіагностики та їх класифікація	12	2	4			9	14		2			12
Тема 1.4. Теорія тестової психодіагностики	12	2	4			9	16	2	2			12
Тема 1.5. Психометричні основи психологічної діагностики	12	2	4			9	14	2				12
Разом за змістовим модулем I	60	10	20			45	72	6	6			60
Модуль II. Психодіагностична практика												
Тема 2.1. Діагностика пізнавальних здібностей як складових інтелекту	12	2	4			8	6					6
Тема 2.2. Діагностика креативності та інтелекту	12	2	4			7	12	2				10
Тема 2.3 Особистісні опитувальники	12	2	4			7	12		2			10
Тема 2.4. Особистісні опитувальники: 16-факторний тест Кеттелла	12	2	4			7	12		2			10
Тема 2.5. Проективний підхід у психодіагностиці	12	2	4			7	12	2				10
Тема 2.6. Психодіагностика міжособистісних відносин	12	2	4			9	10					10
Тема 2.7. Психодіагностика темпераменту	12	2	4			7	10					10
Тема 2.8 Психодіагностика характеру	12	2	4			7	10					10
Тема 2.9 Психодіагностика емоційно-вольової сфери особистості	12	2	4			7	12	2				10
Тема 2.10 Психодіагностика мотивації, цінностей, інтересів, нахилів й спрямованості особистості	12	2	4			9	12		2			10
Разом за змістовим модулем II	120	20	40			75	108	6	6			96

Усього годин	180	30	60			120	180	12	12			156
---------------------	-----	----	----	--	--	-----	-----	----	----	--	--	-----

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до психодіагностики. Історія та витоки виникнення психодіагностики	2
2	Психодіагностика в системі психологічних знань. Особливості практичного впровадження	2
3	Методи психодіагностики та їх класифікація	2
4	Теорія тестової психодіагностики	2
5	Психометричні основи психологічної діагностики	2
6	Діагностика пізнавальних здібностей як складових інтелекту	2
7	Діагностика креативності та інтелекту	2
8	Особистісні опитувальники	2
9	Особистісні опитувальники: 16-факторний тест Кеттелла	2
10	Проективний підхід у психодіагностиці	2
11	Психодіагностика міжособистісних відносин	2
12	Психодіагностика темпераменту	2
13	Психодіагностика характеру	2
14	Психодіагностика емоційно-вольової сфери особистості	2
15	Психодіагностика мотивації, цінностей, інтересів, нахилів й спрямованості особистості	2

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до психодіагностики. Історія та витоки виникнення психодіагностики	4
2	Психодіагностика в системі психологічних знань. Особливості практичного впровадження	4
3	Методи психодіагностики та їх класифікація	4
4	Теорія тестової психодіагностики	4
5	Психометричні основи психологічної діагностики	4
6	Діагностика пізнавальних здібностей як складових інтелекту	4
7	Діагностика креативності та інтелекту	4
8	Особистісні опитувальники	4
9	Особистісні опитувальники: 16-факторний тест Кеттелла	4
10	Проективний підхід у психодіагностиці	4
11	Психодіагностика міжособистісних відносин	4
12	Психодіагностика темпераменту	4
13	Психодіагностика характеру	4
14	Психодіагностика емоційно-вольової сфери особистості	4
15	Психодіагностика мотивації, цінностей, інтересів, нахилів й спрямованості особистості	4

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до психодіагностики. Історія та витоки виникнення психодіагностики	9
2	Психодіагностика в системі психологічних знань. Особливості практичного впровадження	9
3	Методи психодіагностики та їх класифікація	9
4	Теорія тестової психодіагностики	9
5	Психометричні основи психологічної діагностики	9
6	Діагностика пізнавальних здібностей як складових інтелекту	8
7	Діагностика креативності та інтелекту	7
8	Особистісні опитувальники	7
9	Особистісні опитувальники: 16-факторний тест Кеттелла	7
10	Проективний підхід у психодіагностиці	7
11	Психодіагностика міжособистісних відносин	9
12	Психодіагностика темпераменту	7
13	Психодіагностика характеру	7
14	Психодіагностика емоційно-вольової сфери особистості	7
15	Психодіагностика мотивації, цінностей, інтересів, нахилів й спрямованості особистості	9

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

(вибрати необхідне чи доповнити)

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних, проектів;

7. Методи навчання *(вибрати необхідне чи доповнити)*:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проектного навчання;
- метод перевернутого класу, змішаного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму
- метод гейміфікованого навчання.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Теоретичні основи психодіагностики		
Лекція 1 (за наявності оцінювання)	Вступ до психодіагностики. Історія та витоки виникнення психодіагностики	—
Практична робота 1.		10
Самостійна робота 1.		2
Лекція 2 (за наявності оцінювання)	Психодіагностика в системі психологічних знань. Особливості практичного впровадження	—
Практична робота 2		10
Самостійна робота 2.		5
Лекція 3 (за наявності оцінювання)	Методи психодіагностики та їх класифікація	—
Практична робота 3		10
Самостійна робота 3.		5
Лекція 4 (за наявності оцінювання)	Теорія тестової психодіагностики	—
Практична робота 4		10
Самостійна робота 4.		5
Лекція 5 (за наявності оцінювання)	Психометричні основи психологічної діагностики	—
Практична робота 5		8
Самостійна робота 5.		5
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Психодіагностична практика		
Лекція 6 (за наявності оцінювання)	Діагностика пізнавальних здібностей як складових інтелекту	—
Практична робота 6		6
Самостійна робота 6.		1
Лекція 7 (за наявності оцінювання)	Діагностика креативності та інтелекту	—
Практична робота 7		6
Самостійна робота 7.		1
Лекція 8 (за наявності оцінювання)	Особистісні опитувальники	—
Практична робота 8		6
Самостійна робота 8		1
Лекція 9 (за наявності оцінювання)	Особистісні опитувальники: 16-факторний тест Кеттелла	—
Практична робота 9		6
Самостійна робота 9		1
Лекція 10 (за наявності оцінювання)	Проективний підхід у психодіагностиці	—
Практична робота 10		6
Самостійна робота 10		1
Лекція 11 (за наявності оцінювання)	Психодіагностика міжособистісних відносин	—
Практична робота 11		6
Самостійна робота 11		1

Лекція 12 (за наявності оцінювання)	Психодіагностика темпераменту	—
Практична робота 12		6
Самостійна робота 12.		1
Лекція 13 (за наявності оцінювання)	Психодіагностика характеру	—
Практична робота 13		6
Самостійна робота 13		1
Лекція 14 (за наявності оцінювання)	Психодіагностика емоційно-вольової сфери особистості	—
Практична робота 14		6
Самостійна робота 14		1
Лекція 15 (за наявності оцінювання)	Психодіагностика мотивації, цінностей, інтересів, нахилів й спрямованості особистості	—
Практична робота 15		6
Самостійна робота 15		1
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота		(M1 + M2)/2*0,7 ≤ 70
Екзамен/залік		30
Всього за курс		(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Відтермінування здачі завдань самостійної роботи, практичних занять у випадках хвороби чи якоїсь іншої вагомої для здобувача причини може бути дозволене за умови надання необхідної документації. Відтермінування здачі екзамену може бути дозволене у випадку вагомої причини за умови погодження з гарантом ОНП та деканатом. Проведення навчальних занять, терміни та умови виконання навчальних завдань можуть бути адаптовані до запитів здобувачів із документально підтвердженими особливими потребами. Відповідальністю здобувача залишається вчасне надання таких документів.
Політика щодо академічної доброчесності	Вступаючи на цей курс, здобувачі повинні дотримуватися норм поведінки, прописаних у Положенні про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (https://nubip.edu.ua/official-documents?page=23). Здобувачі повинні знати та дотримуватись академічної доброчесності з усіх питань цього курсу. Порушення академічної доброчесності тягне за собою академічну відповідальність
Політика щодо відвідування	Відвідування лекцій та практичних занять з курсу є обов'язковим, воно забезпечує краще розуміння матеріалу, дає можливість простежити зв'язок між теоретичною інформацією та її прикладним аспектом, сформулювати

	систему знань та ґрунтовно підготуватись до екзамену. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із гарантом ОНП та деканатом).
--	--

9. Навчально-методичне забезпечення:

електронний навчальний курс навчальної дисципліни

<https://elearn.nubip.edu.ua/mod/page/view.php?id=312763>

- підручники, навчальні посібники, практикуми;

Данильченко Н., Вертель А. Психодіагностика: практикум. Суми: Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2012. 144 с.

URL: <https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/41-4.pdf>

Корнієнко І., Воронова О. Психодіагностика: курс лекцій з дисципліни для студентів заочної форми навчання спеціальності 053 Психологія. Мукачево: МДУ, 2019. 41 с. URL:

http://dspace.msu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3433/1/Kornienko_%20Psychodiagnostics_%20course_%20of_%20lectures.pdf

Османова А. М. Співак Л. М. Психодіагностика в клінічній психології: навч. посіб. К.: Університет «Україна», 2023. 146 с.

URL:

https://deps.snu.edu.ua/media/filer_public/05/0f/050f8127-e00a-475f-b4d5-52bbda4cfe7a/osmanovapsikhodiagnostika_v_klinichnii_psikhologiyi_posib.pdf

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Баґрій В., Католик Г. Психодіагностика у презентаціях, таблицях, схемах: навчально-методичний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 301 с.

2. Кокун О. М. Психодіагностика: навчально-методичний посібник. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2022. 240 с.

3. Мазяр О. В. Психодіагностика та скринінг психічного здоров'я з основами психометрики. Житомир: Видво ЖДУ, 2023. 117 с.

4. Максименко С. Д., Кокун О. М., Агаєв Н. А. та ін. Психодіагностика особистості: навчальний посібник. Київ: КНТ, 2021. 320 с.

5. Поліщук С.А. Методичний довідник з психодіагностики. К.: Університетська книга, 2023. 440 с.

6. Титаренко Т. М. Практична психодіагностика: сучасні методики та підходи. Київ: Каравела, 2023. 356 с.

7. Чумак О. А., Товстуха О.М. Психодіагностика: навчально-методичний посібник для організації навчальної роботи з курсу психодіагностики для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою 053 «Психологія». Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Полтава: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2024. 121 с.

Допоміжна

1. Галян І. М. Психодіагностика: навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2011. 464 с.

2. Голярдик Н. А., Купчишина В. Ч. Психодіагностика: навчально-методичний посібник. Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2021. 52 с.
3. Зливков В. Л., Лукомська С. О., Федан О. В. Психодіагностика особистості у кризових життєвих ситуаціях. Київ: Педагогічна думка, 2016. 219 с.
4. Лемак М., Петрище В. Психологу для роботи. Діагностичні методики: збірник. Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2012. 616 с.
5. Любіна Л.А., Борисюк А.С., Радчук В.М. Психодіагностика: навчальний посібник. Чернівці, 2018. 276 с.
6. Моргун В. Ф., Тітов І. Г. Основи психологічної діагностики: навчальний посібник для студентів вищих навч. закл. Київ, 2012. 464 с.
7. Нікітчук У. І. Психологічне тестування: навч.-метод. посіб. Острог: Видвонач. ун-ту Остор. Акад., 2015. 119 с.
8. Терлецька Л. Г. Основи психодіагностики: навчальний посібник. Київ: Главник, 2006. 144 с.
9. Чала Ю., Шахрайчук А. Психодіагностика: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХП», 2018. 246 с.